

ritate, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

10. Quocirca Venerabilibus Fratribus Archi-Episcopis, aliisque locorum Ordinariis, necnon hæreticæ pravitatis Inquisitoribus, & Judicibus Ecclesiasticis, ad quos pertinet, committimus, & mandamus, ut singuli in suis respective diocesis, ac locis suæ Jurisdictioni subjectis, ipsas præsentis literas, & in eis contenta quæcumque exequantur, & executioni mandari, & observari ab omnibus curent, & inobedientes, & rebelles quoscumque per censuras, & penas præfatas, aliaque Juris, & Facti remedia, appellatione postposita, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit brachii secularis auxilio, omnino coerceant, & compellant.

11. Volumus autem, ut earumdem præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo persone in dignitate ecclesiastica constituti munitis eadem fides prorsus adhibeatur, quæ ipsis originalibus Literis adhiberetur, nisi forent exhibitæ, vel ostensæ.

12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ Confirmationis, Approbationis, Innovationis Decreti, Declarationis, Statuti, & Ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno 1705. 16. Julii.

Innocentii D. P. Papæ X.

7. Decretum adversus libros continens propositionem, qua asseritur æqualitas SS. Petri, & Pauli.

Feria V. die 29. Januarii 1647. In Congregatione Generali S. Rom. & universalis Inquisitionis, &c.

«Editus est anno 1645. Liber Gallico idiomate impressus, cui titulus: *De l'autorité de S. Pierre, & de S. Paul, qui reside dans le Pape Successeur de ces deux Apôtres*, absque nomine Auctoris, & impressionis loco. Hujus libri evulgationem subsequuta editio est alterius libri anonymi eodem idiomate impressi, cui titulus: *La Grandeur de l'Eglise Romaine établie sur l'autorité de S. Pierre, & de S. Paul*, necnon epistolæ ejusdem argumenti latino idiomate conscriptæ, ac typis excusæ, plurimis adductis, atque congestis Sacrorum Patrum Summorum Pontificum, Sacrorum Conciliorum, & Doctorum locis.

«Quo circa, ne in re tanti ponderis error aliquibus mentibus Christianifidelium irrepere, libris prædictis de mandato Sanctissimi mature examinatis, locisque digenter inspectis, ac ponderatis.

«Sanctissimus relata unanimi Theologorum ad hoc specialiter deputatorum censura, & auditis votis Eminentissimorum, & Reverendissimorum D. D. Cardinalium Generalium Inquisitorum, propositionem hæc: S. Petrus, & S. Paulus sunt duo Ecclesiæ Principes, quorum unicuique efficiunt: Vel sunt duo Ecclesiæ Catholice Coriphat, ac Supremi Duces summa inter se unitate conjuncti: Vel sunt Geminus universalis Ecclesiæ vertex, qui in unum divinissime coaluerunt: Vel sunt duo Ecclesiæ Summi Pastores, ac Præsides, quoniam caput constituunt: Ita explicatam, ut ponat omnimodam æqualitatem inter S. Petrum, & S. Paulum sine subordinatione, & subjectione S. Pauli ad S. Petrum in potestate suprema, & regimine Universalis Ecclesiæ, hæreticam censuit, & declaravit.

«Epistolam vero, ac libros prædictos, aliosque, in quibus propositio, ut supra, explicata, & damnata asseritur, & defenditur, tam impressos, quam imprimendos, quocumque idiomate, aut quomodolibet, etiam in scriptis evulgatos, vel imposteros evulgandos, sanctitas sua omnino damnatos, & prohibitos esse voluit,

» prout præsentis decreto damnat, & prohibet.

» Mandans, ut nemo cujuscumque gradus, & conditionis existat, etiam specialis, seu specialissima nota dignus, libros prædictos, aut aliquem ex illis apud se retineat, aut legat, nec imprimere, aut imprimi curare audeat, sub censuris, & penis contra hujusmodi delinquentes statutis, sed statim à præsentibus Decreti notitia, quicumque illos habuerit, locorum Ordinariis, seu Inquisitoribus consignare teneatur.

Alexandri Divina Providentia Papæ VII.

VIII. Decretum prius adversus propositiones 28. abbas, & perniciosas in praxi.

Feria 5. die 24. Septembris 1665.

«Sanctissimus D. N. auditum non sine magno animi sui moerore, complures opiniones christianæ discipline relaxativas, & animarum perniciem inferentes partim antiquatas iterum suscitari, partim noviter prodire, & summam illam luxuriantium ingeniorum licentiam in dies magis excrescere, per quam in rebus ad conscientiam pertinentibus modis opinandi irreposit alienum omnino ab Evangelica simplicitate, Sanctorumque Patrum doctrina, & quem si pro recta regula fideles in praxi sequerentur, ingens irreputa esset vitæ christianæ corruptela. Quare, ne ullo unquam tempore viam salutis, quam Suprema veritas Deus, cujus verba in æternum permanent, arctam esse definit, in animarum perniciem dilatari, seu verius perverti contingeret, idem Sanctissimus D. N. ut oves sibi creditas ab ejusmodi spatiosis, lataque, per quam vitæ ad perditionem, via, pro Pastoralis sollicitudine in rectam semitam evocaret, earumdem opinionum examen pluribus in Sacra Theologia Magistris, & deinde Eminentissimis, & Reverendissimis D. D. Cardinalibus, contra hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus serio commisit, qui tantum negotium strenue aggressi, eique sedulo incumbentes, & mature discussis usque ad hanc diem infrascriptis propositionibus, super unaquaque ipsarum sua suffragia Sanctitati suæ singillatim exposuerunt.

1. Homo nullo unquam vitæ suæ tempore tenetur elicere actum Fidei, Spei, & Charitatis ex vi præceptorum divinarum ad eas virtutes pertinentium.

2. Vir Equestris ad duellum procuratus potest illud acceptare, ne timiditatis notam apud alios incurrat.

3. Sententia asserens, Bullam Cæneæ solum prohibere absolutionem hæresis, & aliorum criminum, quando publica sunt, & id non derogare facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus sermo est, anno 1629.

4. Julii in Consistorio Sac. Congreg. Eminentissimorum Cardinalium visa, & tolerata est.

5. Prælati Regulares possunt in foro conscientie absolvere quoscumque seculares ab Hæresi occulta, & ab excommunicatione propter eam incurrat.

6. Quamvis evidenter tibi constet Petrum esse Hæreticum, non tenetis denunciare, si probare non possis.

7. Confessarius, qui in Sacramentali Confessione tribuit penitentem chartam postea legendam, in qua ad Venerem incitat, non censetur sollicitasse in Confessione, ac proinde non est denunciandus.

8. Modus evadendi obligationem denunciandæ sollicitationis est, si sollicitatus confiteatur cum sollicitante, hic potest ipsum absolvere absque onere denunciandi.

9. Duplicatum stipendium potest Sacerdos pro eadem Missa licite accipere, applicando penitentem partem etiam specialissimam fructus ipsimet Celebranti correspondentem, idque post decretum Urbani VIII.

10. Post decretum Urbani potest Sacerdos, cui Missæ celebrandæ traduntur, per alium satisfacere, collato illi minori stipendio, alia parte stipendii sibi retenta.

11. Non est contra Justitiam pro pluribus sacrificiis stipendium accipere, & sacrificium unum offerre neque etiam est contra fidelitatem, etiamsi promittam,

pro-

pro missione etiam juramento firmata danti stipendium, quod pro nullo alio offeram.

12. Peccata in Confessione ommissa, seu oblita ob instans periculum vitæ, aut ob aliam causam non tenentur in sequenti Confessione exprimeri.

13. Mendicantes possunt absolvere à casibus Episcopis reservatis, non obtema ad id Episcoporum facultate.

14. Satisfacit præcepto annuæ Confessionis, qui confitetur Regulari Episcopo præsentato, & ab eo injuste reprobato.

15. Qui facit Confessionem voluntarie nulla, satisfacit præcepto Ecclesiæ.

16. Pœnitens propria auctoritate substituere sibi alium potest, qui loco ipsius Pœnitentiam adimpleat.

17. Qui beneficium Curatum habent, possunt sibi eligere in Confessarium simplicem Sacerdotem non approbatum ab Ordinario.

18. Est licitum Religioso, vel Clerico calumniatore gravia crimina de se, vel de sua Religione spargere minantem occidere, quando alius modus defendendi non superest, nisi suppetere non videtur, si calumniator sit paratus, vel ipsi Religioso, vel ejus Religioni publice, & coram gravissimis viris prædicta impingere, nisi occidatur.

19. Licet interficere falsum accusatorem, falsos testes, ac etiam Judicem, à quo iniqua certo imminet sententia, si alia via non potest innocens damnum evitare.

20. Non peccat maritus occidens propria auctoritate uxorem in adulterio deprehensam.

21. Restitutio à S. Pio V. imposita Beneficiatis non recitandis, non debetur in conscientia ante sententiam declaratoriam Judicis, eo quod sit pœna.

22. Habens Capellaniam collativam, aut quodvis aliud beneficium ecclesiasticum, si studio literarum vacet, satisfacit suæ obligationi, si officium per alium recitet.

23. Non est contra Justitiam beneficia ecclesiastica non conferre gratis, quia collator conferens illa beneficia ecclesiastica, pecunia interveniente, non exigit illam pro collatione beneficij, sed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenebatur.

24. Frangens jejunium Ecclesiæ, ad quod tenetur, non peccat mortaliter, nisi ex contemptu, vel inobedientia hoc faciat, puta, quia non vult se subjicere præcepto.

25. Mollities, sodomia, & bestialitas sunt peccata ejusdem speciei infimæ, ideoque sufficit dicere in Confessione se procurasse pollutionem.

26. Qui habuit copulam cum soluta, satisfacit Confessionis præcepto, dicens, commissi cum soluta grave peccatum contra castitatem non explicando copulam.

27. Quando litigantes habent pro se opiniones æque probabiles, potest Juxta pecuniam accipere pro ferenda sententia in favorem unius præ alio.

28. Sibi liber sit alicujus junioris, & moderni, debet opinio censeri probabilis, dum non constet rejectam esse à Sede Apostolica tamquam improbabilem.

29. Populus non peccat, etiamsi absque ulla causa non recipiat legem à Principe promulgatam.

30. Quibus peractis, dum similibus propositionum examini cura, & studium impenditur, interea idem Sanctissimus re mature considerata statuit, & decrevit prædictas propositiones, & unamquamque ipsarum, ut minimum tamquam scandalosas esse damnandas, & prohibendas, sicut eas damnat, ac prohibet; ita ut quicumque illas, aut conjunctim, aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut eis etiam disputative, publice, aut privatim tractaverit, nisi forsitan impugnano, ipso facto incidat in excommunicationem, à qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio, quacumque etiam dignitate fulgentem, nisi à pro tempore existente Romano Pontifice absolvi.

» Insuper districtè in virtute S. Obedientiæ, & sub interminatione divini Judicii prohibet omnibus Christianifidelibus cujuscumque conditionis, dignitatis, ac status, etiam specialis, & specialissima nota dignis, hæ prædictas opiniones, aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

Alexandri D. P. Papæ VII.

Decretum posterius adversus Propositiones alias scandalosas, in praxi perniciosas.

Feria 5. die 19. Martii 1666.

«Sanctissimus D. N. post latum decretum die 24. Septemb. proxime elapsi, quo viginti octo propositiones damnatæ fuerunt, examinatis sedulo, & accurate usque ad hanc diem, infrascriptis aliis quadragesimum quintum numerum implentibus, per plures in sacra theologia Magistros, ac per Eminentissimos, & Reverendissimos D. D. Cardinales adversus hæreticam pravitatem Generales Inquisitores, eorum suffragia sigillatim super unaquaque ipsarum audivit.

Propositio 29.

29. In die jejunii, qui sæpius modicum quid comedit, etsi notabilem quantitatem in fine comederit, non frangit jejunium.

30. Omnes Officiales, qui in Reipublica corporatim laborant, sunt excusati ab obligatione jejunii, non debent se certificare, an labor sit compatibilis cum jejunio.

31. Excusantur absolute à præcepto jejunii omnes illi, qui iter agunt equitando, utcumque iter agant, etiamsi iter necessarium non sit, & etiamsi iter unius diei conficiant.

32. Non est evidens, quod consuetudo non comedendi ova, & lactinia in Quadragesima obliget.

33. Restitutio fructuum ob omissionem horarum suppleri potest per quoscumque elemosynas, quas antea Beneficiarius de fructibus sui Beneficij fecerit.

34. In die Palmarum recitans officium paschale satisfacit Præcepto.

35. Unico officio potest quis satisfacere duplici præcepto, pro die præsentis, & crastino.

36. Regulares possunt in foro conscientie uti privilegiis suis, quæ sunt expresse revocata per Concilium Tridentinum.

37. Indulgentiæ concessæ Regularibus, & revocata à Paulo V. hodie sunt revalidata.

38. Mandatum Tridentini factum Sacerdoti Sacrificanti ex necessitate cum peccato mortali confitendi quamprimum, est consilium, non præceptum.

39. Illa particula, *quamprimum*, intelligitur, cum Sacerdos suo tempore confitebitur.

40. Est probabilis opinio, quæ dicit, esse tantum veniale osculum habitum ob delectationem carnalem, & sensibilem, quæ ex osculo oritur, secluso periculo consensus ulterioris, & pollutionis.

41. Non est obligandus Concubinarius ad ejiciendam concubinam, si hæc nimis utilis esset ad oblectamentum Concubinarii, vulgo *Regala*, dum deficiente illo, nimis ægre ageret vitam, & alia epulæ tædio magno concubinarius afficerent, & alia famula nimis difficile inveniretur.

42. Licet mutuari aliquid ultra sortem exigere, si se obliget ad non repetendam sortem ad certum tempus.

43. Annuum legatum pro Anima relictum non durat plus quam per decem annos.

44. Quoad forum conscientie, Reo correcto, ejusque contumacia cessante, cessat censura.

45. Libri prohibiti, donec expurgentur, possunt retineri, usque dum, adhibita diligentia, corrigantur.

Qui-

Quibus mature pensatis, idem Sanctissimus statuit, ac decrevit, prædictas propositiones, & unamquamque ipsarum, ut minimum, tamquam scandalositas esse damnandas, & prohibendas, sicut eas damnat, ac prohibet; Ita ut quicumque illas &c. uti priori Decreto.

«Insuper districtè in virtute S. Obedientie &c.» uti in priori Decreto.

Innocentii D. P. Papæ XI.

Decretum contra Propositiones LXV. scandalositas, & in praxi perniciosas.

Feria 5. die 2. Martii 1676.

Sanctissimus D. N. Innocentius Papa XI. prædictus, Oviu sibi à Deo creditarum saluti sedulo incumbens, & salubre opus segregandis noxiis doctrinarum pascuis innoxias à fel. record. Alexandro VII. Prædecessore suo inchoatum, prosequi volens, plurimas propositiones, partim ex diversis, vel libris, vel thesibus, seu scriptis excerptas, & partim noviter adinventas, Theologorum plurimorum examini, & deinde Eminentissimis, & Reverendissimis Dominis Cardinalibus, contra hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus subjecti; Quibus propositionibus sedulo, & accurate sæpius discussis, eorundem Eminentissimorum Cardinal. & Theol. votis per Sanctitatem suam mandatis Idem Sanctiss. D. N. re postea mature considerata, statuit, & decrevit non nunc sequentes propositiones, & unamquamque ipsarum, sicut jacent ut nimirum, tamquam scandalosas, & in praxi perniciosas esse damnandas, & prohibendas, sicut eas damnat, & prohibet. Non intendens tamen Sanctitas Sua per hoc decretum alias propositiones in ipso non expressas, & Sanctitati suæ quomodolibet, & ex quacumque parte exhibitas vel exhibendas, ullatenus approbare.

1. Non est illicitum in Sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relicta tutiore, nisi id vet lex, conventio, aut periculum gravis damni incurrendi; hinc sententia probabilis tantum utendum non est in collatione Baptismi, Ordinis Sacerdotalis, aut Episcopalis.
2. Probabilis existimo Judicem posse judicare juxta opinionem etiam minus probabilem.
3. Generatim dum probabilitate, sive intrinseca, sive extrinseca, quantumvis tenui, modo à probabilitatis finibus non exeat, confisi aliquid agimus, semper prudenter agimus.
4. Ab infidelitate excusabitur infidelis, non credens ductus opinione minus probabilis.
5. An peccet mortaliter, qui actum dilectionis Dei semel tantum in vita eliceret, condemnare non audeamus.
6. Probabile est, ne singulis quidem rigore quinque per se obligare præceptum Charitatis erga Deum.
7. Tunc solum obligat, quando tenemur justificari, & non habemus aliam viam, qua justificari possimus.
8. Comedere, & bibere usque ad satietatem ob solam voluptatem non est peccatum, modo non obsit valetudini, quia licite potest appetitus naturalis suis actibus frui.
9. Opus conjugii ob solam voluptatem exercitum omni penitus caret culpa, ac defectu veniali.
10. Non tenemur proximum diligere actu interno, & formali.
11. Præcepto proximum diligendi satisfacere possumus solum per actus externos.
12. Vix in secularibus invenies, etiam in Regibus superfluum statui, & ita vix aliquid tenetur ad elemosynam, quando tenetur tantum ex superfluo statui.
13. Si cum debita moderatione facis, potes abs-

que peccato mortali de vita alicujus tritari, & de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere, & desiderare, non quidem ex displicentia personæ, sed ob aliquod temporale emolumentum.

14. Licetum est absolute desiderio cupere mortem Patris, non quidem ut malum Patris, sed ut bonum cupientis, quia nimirum ei obvolutura est pinguis hereditas.
15. Licetum est filio gaudere de parricidio Parentis à se in ebrietate perpetrato propter ingentes divitias inde ex hereditate consecutas.
16. Fides non censetur cadere sub præceptum speciale & secundum se.
17. Satis est actum Fidei semel in vita elicere.
18. Si à potestate publica quis interrogetur, Fidem ingenue confiteri, ut Deo, & Fidei gloriosum consulo tacere, ut peccaminosum per se non damno.
19. Voluntas non potest efficere, ut assensus fidei in ipso sit magis firmus, quam mereatur pondus rationum ad assensum impellentium.
20. Hinc potest quis prudenter repudiare assensum, quem habebat supernaturalem.
21. Assensus fidei supernaturalis, & utilis ad salutem stat. cum notitia solum probabilis revelationis, immo cum formidine, qua quis formidet, num sit locutus Deus.
22. Non nisi Fides unius Dei necessaria videtur necessitate medi, non autem explicata Remuneratoria.
23. Fides late dicta est testimonio creaturarum, similive motivo ad justificationem sufficit.
24. Vocare Deum in testem mendacii levis non est tanta irreverentia, propter quam velit, aut possit damnare hominem.
25. Cum causa licetum est jurare sine animo jurandi, sive res levis, sive gravis.
26. Si quis, vel solus, vel coram aliis, sive interrogatus, sive propria sponte, sive recreationis causa, sive quocumque alio fine juret se non fecisse aliquid, quod revera fecit, intelligendo intra se, aliquid aliud, quod non fecit, vel aliam viam ab ea in qua fecit, vel quodvis aliud additum verum, revera non mentitur, non est perjurus.
27. Causa justa utendi his amphibologiis est quoties id necessarium, aut utile est ad salutem corporis, honorem, res familiares tuendas, vel ad quemlibet alium virtutis actum, ita ut veritatis occultatio censeatur tunc expediens, & studiosa.
28. Qui mediante commendatione, vel munere, ad magistratum, vel officium publicum promotus est, poterit cum restrictione mentali præstare juramentum, quod de mandato Regis à similibus solet exigi, non habito respectu ad intensionem exigentis, quia non tenetur fateri crimen occultum.
29. Urgens metus gravis est causa justa Sacramentorum administrationem simulandi.
30. Fas est viro honorato occidere invasorem, qui nititur calumniam inferre, si aliter hæc ignominia vitari nequit, Idem quoque dicendum, si quis impingat alapam, vel fuste percussit, & post impactam alapam vel ictum fustis fugiat.
31. Regulariter occidere possum furem pro conservatione unius auri.
32. Non solum licetum est defendere defensione occisiva quæ actu possidemus, sed etiam ad quæ Jus inchoatum habemus, & quæ nos possessuros speramus.
33. Licetum est tam hæredi, quam legatario contra injuste impediendum, ne vel hæreditas adeatur, vel legata solvantur, se taliter defendere, sicut & Jus habenti in cathedram, vel præbendam contra eorum possessionem injuste impediendum.
34. Licet procurare abortum ante animationem factus, ne puella deprehensa gravida occidatur, aut infametur.
35. Videtur probabile omnem factum, quamdiu in utero est, carere anima rationali, & tunc primum in-

cipere eandem habere, cum paritur, ac consequenter dicendum erit, in nullo abortu homicidium committi.

36. Permissum est furari, non solum in extrema necessitate, sed etiam in gravi.
37. Famuli, & famulæ domesticæ possunt occulte heris suis surripere ad compensandam operam suam, quam majorem judicant salario, quod recipiunt.
38. Non tenetur quis sub pena peccati mortalis restituere, quod ablatum est per pauca furta, quantumcumque sic magna summa totalis.
39. Qui alium mover, aut inducit ad inferendum grave damnum tertio, non tenetur ad restitutionem istius damni illati.
40. Contractus Mohatra licitus est, etiam respectu ejusdem personæ, & cum contractu retrovenditionis prævie inito cum intentione lucri.
41. Cum numerata pecunia pretiosior sit numeranda, & nullus sit, qui non majoris faciat pecuniam præsentem, quam futuram, potest creditor aliquid ultra sortem à mutuario exigere, & eo titulo ab usura excusari.
42. Usura non est, dum ultra sortem aliquid exigitur, tamquam ex benevolentia, & gratitudine debitum, sed solum si exigatur tamquam ex justitia debitum.
43. Quidni non nisi veniale sit detrahentis auctoritatem magnam sibi noxiam, & falso crimine elidere?
44. Probabile est non peccare mortaliter, qui imponit falsum crimen alicui, ut suam justitiam, & honorem defendat: Et si hoc non sit probabile, vix ulla erit opinio probabilis in Theologia.
45. Dare temporale pro spirituali non est Simonia, quando temporale non datur tamquam pretium, sed dumtaxat tamquam motivum conferendi, vel efficiendi spirituale, vel etiam quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali, aut è contra.
46. Et id quoque locum habet, etiam temporale sit principale motivum dandi spirituale; Immo etiam si sit finis ipsius rei spiritualis, sic ut illud pluris aestimetur, quam res spiritualis.
47. Cum dixit Concilium Tridentinum eos alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, qui nisi quos digniores, & Ecclesiæ magis utiles ipsi judicaverint, ad Ecclesiæ promoveant, Concilium, vel primo videtur per hoc, Digniores, non aliud significare velle, nisi dignitatem eligendorum, sumpto comparativo pro positivo; vel secundo locutione minus propria ponit digniores, ut excludat indignos, non vero dignos, vel tandem loquitur tertio, quando sit concursus.
48. Tam clarum videtur fornicationem secundum se nullam involvere malitiam, & solum esse malam, quia interdicta, ut contrarium omnino rationi dissonum videatur.
49. Mollities Jure naturæ prohibita non est; unde si Deus eam non interdixisset, sæpe esset bona, & aliquando obligatoria sub mortali.
50. Copula cum conjugata, consentiente marito, non est adulterium, ideoque sufficit in Confessione dicere se esse fornicatum.
51. Famulus, qui submissis humeris scienter adjuvat herum suum ascendere per fenestras ad stuprandam virginem, & multoties eidem subservit deferendo scalam, aperiendo januam, aut quid simile cooperando, non peccat mortaliter, si id faciat metu notabilis detrimenti, puta, ne à domino male tractetur, ne torvis oculis aspiciatur, ne domo expellatur.
52. Præceptum servandi festa non obligat sub mortali, seposito scandalo, si absit contemptus.
53. Satisfacit præcepto Ecclesiæ de audiendo Sacro, qui duas ejus partes, immo quatuor simul à diversis celebrantibus audit.
54. Qui non potest recitare Matutinum, & Laudes potest autem reliquis horis, ad nihil tenetur; quia major pars trahit ad se minorem.
55. Præcepto Communionis annuæ satisfit per sa-

crilegam Corporis Domini manducationem.

56. Frequens Confessio, & Communio etiam in his, qui generaliter vivunt, est nota prædestinationis.
57. Probabile est sufficere Attritionem naturalem, modo honestam.
58. Non tenemur Confessario interroganti fateri peccati alicujus consuetudinem.
59. Licet sacramentaliter absolvere dimidiate tantum confessos, ratione magni concursus poenitentium, qualis v. gr. potest contingere in die magnæ alicujus festivitatis, aut Indulgentiæ.
60. Poenitenti habenti consuetudinem peccandi contra legem Dei, naturæ, aut Ecclesiæ, etsi emendationis spes nulla appareat, nec est neganda, nec differenda absolutio, dummodo ore proferat se dolere, & proponere emendationem.
61. Potest aliquando absolvi, qui in proxima occasione peccandi versatur, quam potest, & non vult ommittere, quinimmo directe, & ex proposito querit, aut ei se ingerit.
62. Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqua utilis, aut honesta non fugiendi occurrit.
63. Licetum est quætere directe occasionem proximam peccandi pro bono spirituali vel temporalis nostri, vel proximi.
64. Absolutionis causa pax est homo, quantumvis laboret ignorantia mysteriorum fidei, & etiam per negligentiam etiam culpabilem nesciat mysterium Sanctissimæ Trinitatis, & Incarnationis Domini nostri Jesu Christi.
65. Sufficit illa mysteria semel credidisse.

Quicumque autem cujusvis conditionis, status, & dignitatis illas, vel illarum aliquam, conjunctim, vel divisim defenderit, vel ediderit, vel de eis disputaverit, publice, aut privatim tractaverit, vel predicaverit, nisi forsitan impugnando, ipso facto incidat in Excommunicationem lata sententia, à qua non possit præterquam in articulo mortis ab alio, quocumque etiam dignitate fulgente, nisi à pro tempore existente Romano Pontifice absolvi.

Insuper districtè in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub Interminatione Divini Judicii prohibet omnibus Christianis cujuscumque conditionis, dignitatis, & status, etiam speciali, & specialissima nota digni, ne prædictas opiniones, aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

Tandem, ut ab injuriis contentionibus Doctores, seu Scholastici, aut alii quicumque in posterum se abstineant, & ut paci, & charitati consulatur, idem Sanctissimus in virtute Sanctæ Obedientiæ eis præcipit, ut tam in libris imprimendis, ac manuscriptis, quam in thesibus, disputationibus, ac prædicationibus caveant ab omni censura, & nota, necnon à quibuscumque conviciis contra eas propositiones, quæ adhuc inter Catholicos hinc inde controversentur, donec à S. Sede recognita super iisdem Propositionibus judicium proferatur.

X. Constitutio Innocentii XI. proscriptis octo & sexaginta theses, quæ pretextu Oratorum Quietis à Machabeis de Molinos docebantur.

INNOCENTIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

Cælestis Pastor Christus Dominus ut jacentem in tenebris mundum, variisque Gentium erroribus involutum à potestate diaboli, sub qua misere post lapsum primi Parentis tenebatur, sua ineffabili misericordia liberaret, carnem sumere & in ligno Crucis chirographo Redemptiois nostræ affixo, in testimonium suæ in nos charitatis, sese Hostiam viventem Deo pro nobis offerre dignatus est, mox rediturus in calum Ecclesiam Catholicam

cam Sponsam suam, tamquam novam Civitatem Sanctam Hierusalem descendens de caelo non habentem rugam, neque maculam, unam, sanctamque in terris relinquent, armis potentie sua contra Portas Inferi circumvallatam, Petro Apostolorum Principi, & Successoribus ejus regendam tradidit, ut doctrinam ab ipsius ore haustam, sartam, testamque custodirent, ne oves pretioso suo Sanguine redempta pravaram opinionum pabulo in antiquos errores reciderent, quod præcipue Beato Petro mandasse Sacra Litteræ docent; Cui enim Apostolorum nisi Petro dixit: Pasce Oves meas, & rursus, Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conversus confitema fratres tuos? Quare Nobis, quia non nostris meritis, sed inscrutabili Dei Omnipotentis consilio in ejusdem Petri cathedra, pari potestate sedemus, semper fixum in animo fuit, ut populus Christianus eam seclaretur Fidem, quæ à Christo Domino per Apostolos suos perpetua, & nunquam interrupta traditione prædicata fuit, quamque ipse usque ad Seculi consummationem permansuram esse promisit.

Cum igitur ad Apostolatam nostrum relatum fuisset, quemdam Michaelen de Molinos prava dogmata, tum verbo, tum scripto docuisse, & in praxim deduxisse, quæ prætextu Orationis quietis, contra doctrinam, & usum à Sanctis Patribus ab ipsis nascentis Ecclesie primordiis receptum, Fideles à vera Religione, & à Christiana pietatis puritate in maximos errores, & turpissima quoque inducebant: Nos, cui cordi semper fuit, ut fidelium animo Nobis esse alto commissa, purgatis pravaram opinionum erroribus, ad opatum salutis portum tuto pervenire possint, legitimis præcedentibus indicis, prædictum Michaelen de Molinos Carceribus mancipari mandavimus. Deinde coram Nobis, & Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romane Ecclesie Cardinalibus in tota Republica Christiana Generalibus Inquisitoribus Apostolica auctoritate specialiter deputatis, auditis pluribus in sacra theologia Magistris, eorumque suffragiis, tum voce, tum scripto susceptis, matureque perpensis, implorata etiam Sancti Spiritus assistentia, cum prædictorum Fratrum nostrorum unanimi voto ad damnationem infrascriptarum Propositionum ejusdem Michaelis de Molinos, à quo fuerunt pro suis recognita, & de quibus Propositionibus tamquam à se dictatis, scriptis, communicatis, & creditis, ipse convulsus, respectivo confessus fuerat, ut latus in Processu & Decreto de Mandato nostro lato die 28. Augusti præsentis Anni 1687. devenire, ut infra, decrevimus.

Propositiones 68.

1. Oportet hominem suas potentias annihilare; Et hæc est Via interna.
2. Velle operari active, est Deum offendere, qui vult esse ipse solus Agens; & ideo opus est, seipsum in Deo totum, & totaliter derelinquere, & postea permanere velut corpus exanime.
3. Vota de aliquo faciendo sunt Perfectionis impeditiiva.
4. Activitas naturalis est Gratia inimica, impeditque Dei operationes, & veram perfectionem, quia Deus operari vult in nobis sine nobis.
5. Nihil operando Anima se annihilat, & ad ipsum principium redit, & ad suam originem, quæ est essentia Dei, in qua transformata remanet, ac divinizzata, & Deus tunc in se ipso remanet, quia tunc non sunt amplius due res unitæ, sed unam tantum, & hæc ratione Deus vivit, & regnat in nobis, & Anima se ipsam annihilat in esse operativo.
6. Via interna est illa, quæ non cognoscitur nec lumen, nec amor, nec resignatio, & non oportet Deum cognoscere, & hoc modo recte proceditur.
7. Non debet Anima cogitare nec de præmio, nec de punitione, nec de Paradiso, nec de Inferno, nec de morte, nec de Æternitate.
8. Non debet velle scire, an gradiatur cum voluntate Dei, an cum eadem voluntate resignata maneat,

necne? nec opus est, ut velit cognoscere suum statum, nec proprium nihil, sed debet ut corpus exanime manere.

9. Non debet Anima reminisci, nec Dei, nec juscumque rei; & in via interna omnis reflexio est nociva, etiam reflexio ad sua humanas actiones, & ad proprios defectus.

10. Si propriis defectibus alios scandalizet non est necessario reflectere, dummodo non adsit voluntas scandalizandi, & ad proprios defectus non posse reflectere, Gratia Dei est.

11. Ad dubia, quæ occurrunt, an recte procedatur, necne, non est opus reflectere.

12. Qui suum liberum arbitrium Deo donavit, de nulla re debet curam habere, nec de Inferno, nec de Paradiso, nec debet desiderium habere propriæ perfectionis, nec virtutum, nec propriæ sanctitatis, nec propriæ salutis, cuius spem expurgare debet.

13. Resignatio Deo libero arbitrio, eidem Deo relinquenda est cogitatio, & cura de omni re nostra, & relinquere ut faciat in nobis suam Divinam voluntatem.

14. Qui Divinæ voluntati resignatus est, non convenit, ut à Deo rem aliquam petat, quia petere est imperfectio, cum sit actus propriæ voluntatis, & electionis, & est velle, quod divina voluntas nostræ conformetur, & non quod nostra divine. Et illud Evangelii: Petite & accipietis, non est dictum à Christo pro animabus internis, quæ nolunt habere voluntatem. Immo hujusmodi Animæ eo perveniunt, ut non possint à Deo rem aliquam petere.

15. Sicut non debent à Deo rem aliquam petere, ita nec illi ob rem aliquam gratias agere debent, quia utrumque est actus propriæ voluntatis.

16. Non convenit Indulgentias querere pro pena propriis peccatis debita, quia melius est divinæ iustitiæ satisfacere, quam divinam misericordiam querere, quoniam illud ex puro Dei amore procedit, & istud ab amore nostri interessato, nec est res Deo grata, nec meritoria, quia est velle crucem fugere.

17. Traditio Deo libero arbitrio, & eidem relicta cura, & cogitatio Animæ nostræ, non est amplius habenda ratio tentationum, nec eis illa resistenda fieri debet, nisi negativa, nulla adhibita industria, & si natura commoveatur, oportet sinere, ut commoveatur, quia est natura.

18. Qui in oratione utitur imaginibus, figuris, speciebus, & propriis conceptibus, non adorat Deum in spiritu, & veritate.

19. Qui amat Deum eo modo, quo ratio argumentatur, aut intellectus comprehendit, non amat verum Deum.

20. Asserere quod in Oratione opus est sibi per discursum auxilium ferre, & per cogitationes, quando Deus animam non alloquitur, ignorantia est. Deus nunquam loquitur, ejus locutio est operatio, & semper in anima operatur, quando hæc suis discursibus, cogitationibus, & operationibus eum non impedit.

21. In oratione opus est manere in fide obscura, & universali cum quiete, & oblivione cunctusque cogitationis particularis, ac distinctæ Attributionum Dei, ac Trinitatis, & sic in Dei præsentia manere ad illum adorandum, & amandum, eique inserviendum, sed absque productione actuum; quia Deus in his sibi non complacet.

22. Cognitio hæc per fidem non est actus à creatura productus, sed est cognitio à Deo creaturæ tradita, quam creatura se habere non cognoscit, nec postea cognoscit illam se habuisse, & idem dicitur de amore.

23. Mystici cum S. Bernardo, in scala Claustralium distinguunt quatuor Gradus, lectionem, meditationem, orationem, & contemplationem infusam; Qui semper in primo sistit, nunquam ad secundum pertransit, qui semper in secundo persistit, nunquam ad tertium pervenit, quia est nostra Contemplatio acquisita, in qua per totam vitam persistendum est; dummodo Deus An-

Ani-

Animam non trahat, absque eo quod ipsa id expectet, ad contemplationem infusam, & hæc cessante, Anima regredi debet ad tertium gradum, & in ipso permanere, absque eo quod amplius redeat ad secundum, aut primum.

24. Qualescumque cogitationes in oratione occurrant, etiam impure, etiam contra Deum, Sanctos, Fidem, & Sacramenta, si voluntarie non nutriantur, nec voluntarie expellantur, sed cum indifferentia, & resignatione tolerantur, non impediunt Orationem Fidei: immo eam perfectiorem efficiunt, quia anima tunc magis divinæ voluntati resignata remanet.

25. Etiam si superveniat somnus, & dormiatur, nihilominus fit Oratio, & contemplatio actualis; quia Oratio, & resignatio, resignatio, & Oratio idem sunt, & dum resignatio perdurat, perdurat & Oratio.

26. Tres illæ viæ, Purgativa, Illuminativa, & Unitive sunt absurdum maximum, quod dictum fuerit in mystica, cum non sit nisi unica via, scilicet via interna.

27. Qui desiderat, & amplectitur devotionem sensibilem, non desiderat, nec querit Deum, sed seipsum, & male agit, cum eam desiderat, & eam habere conatur, qui per viam internam incedit, tam in locis sacris, quam in diebus solemnibus.

28. Tedium rerum spiritualium bonum est, siquidem per illud purgatur amor proprius.

29. Dum Anima interna fastidit discursus de Deo, & virtute, & frigida remanet, nullum in se ipsa sentiens fervorem, bonum signum est.

30. Totum sensibile, quod experimur in vita spirituali, est abominabile, spurcum, & immundum.

31. Nullus meditatibus veras virtutes exercet internas, quæ non debent à sensibus cognosci. Opus est amittere virtutes.

32. Nec ante, nec post Communionem alia requiritur præparatio, aut gratiarum actio (pro istis Animabus internis) quam permixta in solita resignatione passiva, quia modo perfectiore supplet omnes actus virtutum, qui fieri possunt, & sunt in via ordinaria; & si hac occasione Communionis insurgunt motus humilitationis, aut gratiarum actionis, reprimendi sunt, quoties non dignoscatur eos esse ex impulsu speciali Dei; alias sunt impulsus naturæ nondum mortuæ.

33. Male agit Anima, quæ procedit per hanc viam internam, si in diebus solemnibus vult aliquo conatu particulari excitare in se devotum aliquem sensum; quoniam Animæ internæ omnes dies sunt æquales, omnes festivi; Et idem dicitur de locis sacris, quia hujusmodi Animabus omnia loca æqualia sunt.

34. Verbis, & lingua gratis agere Deo non est pro Animabus internis, quæ in silentio manere debent, nullum Deo impedimentum apponendo, quod operetur in illis; & quo magis Deo se resignant, & experientur se non posse Orationem Dominicam, seu Pater noster recitare.

35. Non convenit Animabus hujus viæ internæ, quod faciant operationes etiam virtuosas, ex propria electione, & activitate, alias non essent mortuæ; nec debent elicere actus amoris erga B. V. Sanctos, aut Humanitatem Christi, quia cum ista objecta sensibilia sint, talis est amor erga illa.

36. Nulla creatura, nec B. V. nec Sancti sedere debent in nostro corde, quia solus Deus vult illud occupare, & possidere.

37. In occasione tentationum etiam furiosarum non debet Anima elicere actus explicitos virtutum oppositarum, sed debet in supradicto amore, & resignatione permanere.

38. Crux voluntaria mortificationum pondus grave est, & infructuosum, ideoque dimittenda.

39. Sanctiora opera, & penitentia, quas peregerunt Sancti, non sufficiunt ad removendam ab anima vel unicam adhesionem.

40. B. V. nullum unquam opus exterius peregit, & tamen fuit Sanctis omnibus sanctior; igitur ad sanctiora, B. V. non debet imitari.

FERRAR. BIB. MUSEI. TOM. VII.

titatem perveniri potest absque opere exteriori.

41. Deus permittit, & vult ad nos humiliandos, & ad veram transformationem perducendos, quod in aliquibus animabus perfectis, etiam non arreptitiis, demon violentiam inferat earum corporibus, easque actus carnales committere faciat, etiam in vigilia, & sine mentis offuscatione, movendo physice illarum membra, & alia membra contra earum voluntatem. Et idem dicitur quoad alios actus per se peccaminosos, in quo casu non sunt peccata, quia his non adest consensus.

42. Potest dari casus, quod hujusmodi violentiæ ad actus carnales contingant eodem tempore ex parte duarum personarum, scilicet maris, & feminae, & ex parte utriusque sequatur actus.

43. Deus præteritis seculis Sanctos efficiebat Tyrannorum ministerio, nunc vero eos efficit Sanctos ministerio demonis, qui causando in eis prædictas violentias, facit, ut illi se ipsos magis despiciant, atque annihilent, & se Deo resignent.

44. Job blasphemavit, & tamen non peccavit labiis suis, quia fuit ex demonis violentia.

45. Sanctus Paulus hujusmodi demonis violentias in suo corpore passus est, unde scripsit: Non quod volo bonum, hoc ago, sed quod nolo malum, hoc facio.

46. Hujusmodi violentiæ sunt medium magis proportionatum ad annihilandam animam, & eam ad veram transformationem, & unionem perducendam, nec alia superest via facilior, & tutior.

47. Cum hujusmodi violentiæ occurrunt, sinere oportet, ut Satanas operetur, nullam adhibendo industriam, nullumque proprium conatum, sed permanere debet homo in suo nihilo, & etiam si sequantur pollutiones, & actus obsceni propriis manibus, & etiam pejora, non opus est seipsum inquietare, sed foras emittendi sunt scrupuli, dubia, & timores, quia anima fit magis illuminata, magis roborata, magisque candida, & acquiritur sancta libertas; Et præ omnibus non opus est hæc confiteri, & sanctissime fit non confitendo, quia hoc pacto superatur demon, & acquiritur thesaurus pacis.

48. Satanas, qui hujusmodi violentias infert, suadet deinde gravia esse delicta, ut anima se inquietet, ne in via interna ulterius progrediatur, unde ad ejus vires evolvendas melius est ea non confiteri, quia non sunt peccata, nec etiam venialia.

49. Job ex violentia demonis se propriis manibus pollebat eodem tempore, quo mundas habebat ad Deum preces (sic interpretando locum ex cap. 16. Job.)

50. David, Hyeremias, & multi ex Sanctis Prophetis hujusmodi violentias patiebantur harum impurarum operationum exteriarum.

51. In Sacra Scriptura multa sunt exempla violentiarum ad actus externos peccaminosos, ut illud de Sampson, qui per violentiam seipsum occidit cum Philistæis, conjugium inuit cum alienigena, & cum Dalila meretrice fornicatus est, quæ alias etiam prohibita, & peccata fuissent: De Juditha, quæ Holoferni mentita fuit: De Eliso, qui peris maledixit: De Elia, qui combussit Duces cum turmis Regis Achab. An vero fuerit violentia immediate à Deo peracta, vel demonum ministerio, ut in aliis animabus contingit, in dubio relinquatur.

52. Cum hujusmodi violentiæ etiam impure absque mentis offuscatione accidunt, tunc anima Deo potest uniri, & de facto semper magis uniri.

53. Ad cognoscendum in praxi, an aliqua operatio in aliis personis fuerit violenta regula, quam de hoc habeo, nedum sunt protestationes animarum illarum, quæ potestantur se dictis violentiis non consensisse, aut jurare non posse, quod in iis consenserint, & videre, quod sint Animæ, quæ proficiunt in via interna: sed regulam sumerem à lumine quodam actuali, cognitione humana, ac theologica superiore, quod me certo cognoscere facit cum interna certitudine, quod

Bbb

ta-

telis operatio est violenta, & certus sum, quod hoc lumen à Deo procedit, quia ad me pervenit conjunctum cum certitudine, quod à Deo proveniat, & mihi nec umbram dubii relinquit in contrarium, eo modo, quo interdum contingit, quod Deus aliquid revelando, eodem tempore animam certam reddit, quod ipse sit, qui revelat, & anima in contrarium non potest dubitare.

54. Spirituales vite ordinariæ in hora mortis se delusos inveniunt, & confusos, & cum omnibus passionibus in alio mundo purgandi.

55. Per hanc viam internam pervenitur, etsi multa cum sufferentia, ad purgandas & extinguendas omnes passiones, ita quod nihil amplius sentitur, nihil; nec ulla sentitur inquietudo, sicut corpus mortuum, nec anima se amplius commoveri sentit.

56. Duæ leges, duæ cupiditates animæ una, & amoris proprii altera, tandem perdurant, quamdiu perdurat amor proprius: unde quando hic purgatus est, & mortuus, ut fit per viam internam, non adsunt amplius illæ duæ leges, & cupiditates, nec alterius lapsus aliquis incurritur, nec aliquid sentitur amplius, nequidem veniale peccatum.

57. Per contemplationem acquisitam pervenitur ad statum non faciendi amplius peccata mortalia, nec venialia.

58. Ad hujusmodi statum pervenitur non reflectendo amplius ad proprias operationes, quia defectus ex reflexione oriuntur.

59. Via interna secludit est à confessione, à confessariis, & à casibus conscientiæ, & theologia, & philosophia.

60. Animabus provectis, quæ reflexionibus mori incipiunt, & eo etiam perveniunt, ut sint mortuæ, Deus confessionem aliquando efficit impossibilem, & supplet ipse tanta gratia præservante, quantum in Sacramento recipiunt, & ideo hujusmodi animabus non est bonum in tali casu ad Sacramentum Pœnitentiæ accedere, quia id est illis impossibile.

61. Anima cum ad mortem mysticam pervenit, non potest amplius aliud velle, quam quod Deus vult, quia non habet amplius voluntatem, & Deus illi eam abstulit.

62. Per viam internam pervenitur ad continuum statum immobilem in pace imperturbabili.

63. Per viam internam pervenitur etiam ad mortem sensuum: quinimo signum quod quis in statu nihilitatis maneat, id est, mortis mysticæ, est si sensus exteriores non representent amplius res sensibiles, unde sint, ac si non essent, quia non perveniunt ad faciendum, quod intellectus se ad eas applicet.

64. Theologus minorem disputationem habet, quam homo rudis ad statum contemplativum. Primo quia non habet fidem adeo puram; Secundo quia non est adeo humilis; Tertio quia non adeo curat propriam salutem; Quarto quia caput referunt phantasmatibus, speciebus, opinionibus & speculationibus, & non potest in illum ingredi verum lumen.

65. Præpositis obediendum est in exteriore, & latitudo voti obedientiæ Religiosorum tantummodo ad exterius pertingit. In interiore vero aliter se habet, quo solus Deus, & Director intrant.

66. Ritu digna est nova quædam doctrina in Ecclesia Dei, quod anima quoad internum gubernari debeat ab Episcopo; Quod si Episcopus non sit capax, anima ipsum cum suo Directore adeat; novam dico Doctrinam, quia nec Sacra Scriptura, nec Canones, nec Bullæ, nec Sancti, nec Auctores eam unquam tradiderunt, nec tradere possunt, quia Ecclesia non judicat de occultis, & anima Jus habet eligendi quodcumque sibi benevisum.

67. Dicere quod internum manifestandum est exteri Tribunali Præpositorum, & quod peccatum sit id non facere, est manifesta deceptio, quia Ecclesia non judicat de occultis, & propriis animabus præjudicant his deceptionibus, & simulationibus.

68. In mundo non est facultas, nec jurisdictio ad præcipiendum, ut manifestentur epistolæ directoris quoad internum animæ, & ideo opus est animadvertere, quod hoc est insultus Satanae.

Quas quidem Propositiones tamquam hæreticas, suspectas, erroneas, scandalosas, blasphemias, plarium aurium offensivas, temerarias, christianæ disciplinæ relaxativas, & eversivas, & seditiosas respective, ac quæcumque super his verbo, scripto, typis emissa, pariter cum voto eorumdem Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, & Inquisitorum Generalium damnavimus, circumscriptimus, & abolevimus deque eisdem, & similibus omnibus, & singulis post hac quoquo modo loquendi, scribendi, disputandi, eaque credendi, tenendi, docendi, aut in praxim reducendi facultatem quibuscumque interdiximus, & contrafacientes omnibus dignitatibus, gradibus, honoribus, beneficiis, officiis ipso facto perpetuo privavimus, & inhabiles ad quæcumque decrevimus, vinculoque etiam anathemate eo ipso innodavimus, quo non nisi à Nobis, & à Romanis Pontificibus Successoribus nostris valeant absolvi; præterea eodem nostro decreto prohibuimus, & damnavimus omnes libros, omniaque opera, quocumque loco, & Idiome impressa, necnon omnia manscripta ejusdem Michaelis de Molinos, vetimusque, ne quis quæcumque gradus, conditionis, vel status, etiam speciali nota dignus audeat sub quovis prætextu, quolibet pariter Idiome, sive sub eisdem verbis, sive sub æqualibus, aut æquipollentibus, sive absque nomine, seu fidei, aut alieno nomine ea imprimi facere, neque impressa, seu manscripta legere, vel apud se retinere, sed Ordinariis locorum, aut hæreticæ pravitatis Inquisitoribus statim tradere, & consignare teneant sub eisdem penis superius inhiis, qui Ordinarii, & Inquisitores statim ea igni comburi faciunt. Tandem ut prædictus Michael de Molinos ob hæreses, errores, & turpia facta prædicta debitis penis in aliorum exemplum, & ipsius emendationem plecteretur; lecto in eadem nostra Congregatione toto processu, & auditis dilectis Filiis Consultoribus nostræ Sanctæ Inquisitionis Officii, in Sacra Theologia, & in Jure Pontificio Magistris eorumdem Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium unanimi voto dictum Michael de Molinos tamquam Reum convictum, & confessum respectivo, & uti hæreticum formale, licet pœnitentem in penam archi, & perpetui carceris, & ad peragendas alias pœnitentias salutares, prævia tamen abjuratone de formali pro ipsum emittenda, servato Juris ordine, damnavimus, mandantes, ut die, & hora præfixendis in Ecclesia Sanctæ Mariæ supra Minervam hujus Urbis, presentibus omnibus Venerabilibus Fratribus nostris, S. R. E. Cardinalibus, & Romanæ Curie nostræ Prelatis, universoque populo ad id etiam per concessionem Indulgentiarum convocando, ex alto tenor processu stante in suggestu eodem Michael de Molinos una cum sententia inde secuta legeretur, & postquam idem de Molinos, habitu Pœnitentiæ indutus, prædictos errores, & hæreses publice adjurasset, facultatem delicti Filio nostro Sancti Officii Commissario, ut eum à censuris quibus innodatus erat, in forma Ecclesiæ consueta absolveret; quæ omnia in executionem dictæ nostræ Ordinationis die 3. Septembris laqueis sollemniter adimpleta sunt.

Et licet supranarratum decretum de mandato nostro latum ad majorem fidelium cautelam typis editum, publicis locis affixum, & divulgatum fuerit; nihilominus ne hujus Apostolicæ damnationis memoria futuris temporibus, deleri possit, utque populus christianus Catholica veritate instructor per viam salutis incedere valeat, Prædecessorum nostrorum summorum Pontificum vestigiis inhærentes, hac nostra perpetuo valitura constitutione supradictum decretum denuo approbamus, confirmamus, & debite executioni

noni tradi mandamus, iterum supradictas Propositiones definitive damnantes, reprobantes, librosque, & manscripta ejusdem Michaelis de Molinos prohibentes, & interdicentes sub eisdem penis, & censuris contra transgressores latis, & inflicti.

Decretum Sc. Nulli ergo omnino hominum Sc. — Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo octogesimo septimo, duodecimo Kalendis Decembris Pontificatus nostri anno duodecimo. —

Alexandri Divina Providentia Papæ VIII.

XI. Decretum contra duas Propositiones.

Feria 7. die 24. Aug. 1690.

Sanctissimus D. N. Alexander Papa VIII. non sine magno animi sui merore audivit duas theses, seu Propositiones, unam denuo, & in majorem fidelium perniciem suscitari, alteram de novo erumpere, & cum sui Pastoralis Officii munus sit, ovem sibi creditas à noxiis pascuis avertere, & ad salutaria semper dirigere, dictarum thesium, sive propositionum examen pluribus in sacra theologia Magistris, & deinde Eminentiss. & Reverendiss. D. D. Cardinalibus Inquisitoribus sedulo commisit, qui pluries re mature discussa infrascriptis thesibus, seu propositionibus, super unaquaque ipsarum sua suffragia Sanctitati suæ singillatim exposuerunt.

1. Bonitas objectiva consistit in convenientia objecti cum natura rationali; Formalis vero in conformitate actus cum regula morum. Ad hoc sufficit, ut actus moralis tendat in finem ultimum interpretative: Hinc homo non tenetur amare, neque in principio, neque in decursu vite suæ moralis.

2. Peccatum Philosophicum, seu morale est actus humanus disconveniens naturæ rationali, & rectæ rationi: Theologicum vero, & mortale est transgressio libera divinæ legis Philosophicum, quantumvis grave, in illo, qui Deum vel ignorat, vel de Deo acti non cogitat, est grave peccatum, sed non est offensæ Dei, neque peccatum mortale, dissolvens amicitiam Dei, neque æterna pena dignum.

Quibus peractis Sanctissimus omnibus plene & mature consideratis, primam thesism, seu propositionem declaravit hæreticam, & uti talem damnandam & prohibendam esse, sicuti damnat, & prohibet sub censuris, & penis contra hæreticos, & eorum fautores in Jure expressis. Secundam thesism, seu propositionem declaravit scandalosam, temerariam, & plarium aurium offensivam, & erroneam, & uti talem damnandam, & prohibendam esse, sicuti damnat & prohibet, ita ut quicumque illam docuerit, defendent, ediderit, aut de ea etiam disputaverit publice, seu privatim tractaverit, nisi forsitan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem, à qua non possit præterquam in articulo mortis ab alio quocumque etiam dignitate fulgente, nisi à pro tempore existente Romano Pontifice absolvi. Insuper districtè in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub interminatione divini Judicii, prohibet omnibus Christianis cunctis, & specialis, & specialissima nota dignis, ne prædictam thesism, seu propositionem ad praxim deducant.

XII. Decretum S. D. N. Alexandri VIII.

Contra Propositiones 31.

Feria 4. die 7. Decembris 1690.

SS. D. N. Alexander Divina Providentia Papæ VIII. prædictus pro Pastoralis cura ovium à Christo Domino sibi commissa, de earum salute sollicitus, ut inoffenso

FERRAR. BIBLIOTH. TOM. VII.

gradu per rectas semitas possint incedere, & pascua nimium perniciosa in pravæ doctrinæ exhibitæ vitare, unius supra triginta Propositionum examen pluribus in sacra theologia Magistris, deinde Eminentiss. & Reverendiss. Cardinalibus contra hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus commisit, qui tantum negotium diligenter aggressi, atque sedulo, ac pluries incumbentes super unaquaque ipsarum sua suffragia Sanctitati suæ singillatim detulerunt.

Propositiones autem 31. sunt infrascriptæ, videlicet.

I. In statu naturæ lapsæ ad peccatum formale, & demeritum sufficit illa libertas, qua voluntarium, ac liberum fuit in causa sua peccato originali, & voluntate Adami peccantis.

II. Tametsi detur ignorantia invincibilis Juris naturæ, hæc in statu naturæ lapsæ operantem ex ipsa non excusat à peccato formali.

III. Non licet sequi opinionem vel inter probabiles probabilissimam.

IV. Dedit semetipsum pro nobis oblationem Deo, non pro solis Electis, sed pro omnibus, & solis fidelibus.

V. Pagani, Judei, Hæretici, alique hujus generis nullum omnino accipiunt à Jesu Christo influxum, adeoque hinc recte inter eos illis esse voluntatem nudam, & inermem sine omni gratia sufficienti.

VI. Gratia sufficiens statui nostro, non tam utilis, quam perniciosa est, sic ut proinde merito possimus petere: à Gratia sufficienti libera nos Domine.

VII. Omnis humana actio deliberata, est Dei dilectio, vel mundi; si Dei, Charitas Patris est; si mundi, concupiscentia carnis, hoc est, mala est.

VIII. Necessè est Infidelem in omni opere peccare.

IX. Revera peccat, qui odio habet peccatum mere ob ejus turpitudinem, & disconvenientiam cum natura, sine ullo ad Deum offensum respectu.

X. Intentio, qua quis detestatur malum, & prosequitur bonum, mere ut celestem obtineat gloriam, non est recta, nec Deo placens.

XI. Omne, quod non est ex Fide Christiana supernaturali, quæ per dilectionem operatur, peccatum est.

XII. Quando in magnis peccatoribus deficit omnis amor, deficit etiam Fides, & etiamsi videantur credere, non est Fides divina, sed humana.

XIII. Quisquis etiam æternæ mercedis intuitu Deo famulatur, Charitate si caruit, vitio non caret, quoties intuitu licet beatitudinis operatur.

XIV. Timor gehennæ non est supernaturalis.

XV. Atritio, quæ gehennæ, & penarum metu concipitur sine dilectione benevolentie Dei propter se, non est bonus motus, ac supernaturalis.

XVI. Ordinem præmittendi satisfactionem absolutioni induxit non politia, aut institutio Ecclesiæ, sed ipsa Christi lex, & præscriptio, natura rei id ipsum quodammodo dicente.

XVII. Per illam praxim mox absolventi ordo Pœnitentiæ est inversus.

XVIII. Consuetudo moderna quoad administrationem Sacramenti Pœnitentiæ, etiamsi cum plurimorum hominum sustentet auctoritas, & multi temporis diuturnitas confirmet; nihilominus ab Ecclesia non habetur pro usu, sed abusus.

XIX. Homo debet agere tota vite Pœnitentiam pro peccato originali.

XX. Confessiones apud Religiosos factæ, plerumque vel sacrilegæ sunt, vel invalidæ.

XXI. Parochianus potest suspicari de Mendicantibus, qui elemosinis communibus vivunt, de imponenda nimis levi, & incongrua Pœnitentia, seu satisfactione ob questum, seu lucrum subsidii temporalis.

XXII. Sacrilegi sunt judicandi, qui jus ad Communionem percipiendam prætendunt, antequam condignam de delictis suis Pœnitentiam egerint.

XXIII. Similiter arcenti sunt à Sacra Communione quibus nondum inest amor Dei purissimus, & omnis mixtionis experti.

XXIV. Oblatio in Templo, quæ febat à B. M. V. die Purificationis suæ per duos pullos Columbarum, unum in holocaustum, & alteram pro peccatis, sufficienter testatur, quod indiguerit Purificatione, & quod Filius, qui offerrebat, etiam macula Matris maculatus esset secundum verba legis.

XXV. Dei Patris sedentis simulacrum nefas est christiano in templo collocare.

XXVI. Laus, quæ defertur Mariæ, ut Mariæ, vana est.

XXVII. Valuit aliquando Baptismus sub hac forma collatus: In nomine Patris &c. prætermissis illis: Ego te baptizo.

XXVIII. Valet Baptismus collatus à Ministro, qui omnem ritum externum, formamque baptizandi observat, intus vero in corde suo apud se resolvit: Non intendendo facere quod facit Ecclesia.

XXIX. Futilis & toties convulsa est assertio de Pontificis Romani supra Concilium Œcumenicum auctoritate, atque in Fidei questionibus decernendi infallibilitate.

XXX. Ubi quis invenerit doctrinam in Augustino clare fundatam, illam absolute potest tenere, & docere, non respiciendo ad ullam Pontificis Bullam.

XXXI. Bulla Urbani VIII. In eminenti, est subreptitia.

Quibus mature consideratis idem SS. statuit, & decrevit 31. supradictas propositiones, tamquam temerarias, scandalosas, male sonantes, injurias, hæreses proximas, hæresim sapientes, erroneas, schismaticas, & hæreticas respective, esse damnandas & prohibendas, sicut eas damnat, & prohibet, ita ut quicumque illas aut conjunctionem, aut divisionem docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam disputative, publice, aut privatim tractaverit, nisi forsitan impugnando, ipso facto incidat in Excommunicationem, à qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio quocumque etiam dignitate fulgente, nisi à pro tempore existente Romano Pontifice absolvi.

Insuper districtè in virtute S. Obedientiæ, & sub interminatione divini iudicii, prohibet omnibus Christianis fidelibus cujuscumque conditionis, dignitatis, & status, etiam specialis, & specialissima nota dignis, ne prædictas opiniones, aut aliquam ipsarum ad proximam deducant.

Non intendit tamen Sanctitas Sua per hoc decretum alias propositiones in majori numero, ultra supradictas 31. jam exhibitas, & in hoc decreto non expressas, approbare.

III. Breve Innocentii XII. proscriventis tres & viginti Theses, quæ prætextu amoris erga Deum purissimi in Gallias decernuntur.

INNOCENTIUS PAPA XII.

Servus Servorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum alias ad Apostolatus nostri notitiam pervenerit, in lucem prodissiæ librum quemdam Gallico Idiomate editum, cui titulus: Explication des Maximes des Saints sur la vie intérieure par Messire François de Salignac Fenelon, Archevêque Duc de Cambrai, Précepteur de Messieurs les Ducs de Bourgogne, d'Anjou, & de Berry. A Paris chez Pierre Aubouin, Pierre Emery, Charles Clouzier 1697. Ingens vero subinde de non sana libri hujusmodi doctrina excitatus in Gallis rumor adeo petreverit, ut opportunitatem Pastoralis vigilantie nostræ opem efflagitaverit, Nos eum librum nonnullis ex Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, aliisque

in sacra theologia Magistris, mature, ut rei gravitas postulare videbatur, examinandum commisimus. Porro hi mandatis nostris obsequentes, postquam in plurimis Congregationibus varias propositiones ex eodem libro excerptas, diuturno, acuratoque examine discussuerant, quid super earum singulis sibi videretur, tam voce, quam scripto Nobis exposuerunt. Auditisigitur in pluribus itidem coram Nobis desuper actis Congregationibus memoratorum Cardinalium, & in sacra theologia Magistrorum sententiis, Dominici gregis Nobis ab Eterno Pastore crediti periculis, quantum Nobis ex alto conceditur, occurrere cupientes, motu proprio, ac ex certa scientia, & matura deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, librum prædictum, ubicumque, & quocumque alio idiomate, seu quavis editione, aut versione hucusque impressum, aut in posterum imprimendum, quippe ex cuius lectione, & usu fideles sensim in errores ad Ecclesiam Catholicam damnatos induci possent, ac insuper tamquam continentem propositiones, sive in obvio earum verborum sensu, sive attendente sententiarum connexionem, temerarias, scandalosas, male sonantes, piarum aurius offensivas, in praxi perniciosas, ac etiam erroneas respective, tenore præsentium damnamus, & reprobamus, ipsiusque libri impressionem, descriptionem, lectionem, retentionem, & usum omnibus, & singulis Christianis fidelibus, etiam specificis, & individua mentione, & expressione dignis, sub poena excommunicationis per contrafactes, ipso facto absque ulla declaratione incurrenda interdiciamus, & prohibemus. Volentes, & Apostolicæ auctoritate mandantes, ut quicumque supradictum librum penes se habuerint, illum, statim atque præsentis literæ eis innotuerint, locorum Ordinarius, vel hæreticæ pravitatis inquisitoribus tradiderit, ac consignare omnino teneatur. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque &c. Ceterarum propositiones in dicto libro contentæ, & individuali censura iudicii, sicut præmittitur, confingendas duximus, ex Gallico idiomate in latinum versæ, sunt tenoris qui sequitur, videlicet.

1. Datur habitualis status amoris Dei, qui est Charitas pura, & sine ulla mixtione motivi proprii interesse. Neque timor poenarum, neque desiderium remunerationum habent amplius in partem; Non amatur amplius Deus propter meritum, neque propter perfectionem, neque propter felicitatem in eo amando.

2. In statu vitæ contemplativæ, seu unitivæ omittitur omne motivum interessatum timoris, & spei.

3. Id, quod est essentialie in directione animæ, est non aliud facere, quam sequi pedetentim gratiam cum infinita patientia, præcautione, & subtilitate: Oportet se intra hos limites continere, ut sinatur Deus agere, & nunquam ad purum amorem ducere, nisi quando Deus per unionem interioriorem incipit aperire cor huic verbo, quod adeo durum est animabus adhuc sibiimet affixis, & adeo potest illas scandalizare, aut in perturbationem conjicere.

4. In statu sanctæ indifferentiæ anima non habet amplius desideria voluntaria, & deliberata propter suum interesse, exceptis illis occasionibus, in quibus toti suæ gratiæ fideliter non cooperatur.

5. In eodem statu sanctæ indifferentiæ nihil nobis, omnia Deo volumus; Nihil volumus, ut simus perfecti & beati propter interesse proprium, sed omnem perfectionem, ac beatitudinem volumus, in quantum Deo placeat efficere, ut velimus res istas impressione suæ gratiæ.

6. In hoc sanctæ indifferentiæ statu nolumus amplius salutem, ut salutem propriam, ut liberationem æternam, ut mercedem nostrorum meritorum, ut nostrorum interesse omnium maximum, sed eam volumus voluntate plena, ut gloriam, & beneplacitum Dei, ut rem, quam ipse vult, quam nos vult velle propter ipsum.

7. Derelictio non est nisi abnegatio, seu nisi ipsius renuntiatio, quam Jesus Christus à nobis in Evangelio requirit, postquam externa omnia reliquerimus: ista

nostri ipsorum abnegatio non est, nisi quoad interesse proprium. Extrema probatio, in quibus hac abnegatio, seu sui ipsius derelictio exerceri debet, sunt tentationes, quibus Deus æmulator vult purgare amorem, nullum ei ostendendo periculum, neque ullam spem, quoad suum interesse proprium, etiam externum.

8. Omnia sacrificia, quæ fieri solent ab animabus quammaxime interessatis circa earum æternam beatitudinem sunt conditionalia; sed hoc sacrificium non potest esse absolutum in statu ordinario; In uno extremarum probationum casu hoc sacrificium fit aliquo modo absolutum.

9. In extremis probationibus potest animæ invincibiliter persuasum esse persuasionem reflexam, quæ non est intimis conscientiæ fundus, sicut reprobata esse à Deo.

10. Tunc anima divisa à semetipsa expirat cum Christo in se dicens: Deus meus, ut quid dereliquisti me? In hac involuntaria impressione desperationis conficit sacrificium absolutum sui interesse proprii quoad æternitatem.

11. In hoc statu anima amittit omnem spem sui proprii interesse, sed nunquam amittit in parte superiori, id est, in suis actibus directis, & intimis spem perfectam, quæ est desiderium desideratissimum promissionum.

12. Director tunc potest huic animæ permittere, ut simpliciter acquiescat iudicium sui proprii interesse, & iuste condemnationi, quam sibi à Deo indictam credit.

13. Inferior Christi pars in cruce non communicavit superiori suas involuntarias perturbationes.

14. In extremis probationibus purificatione amoris fit quedam separatio partis superioris animæ ab inferiori. In ista separatione actus partis inferioris manent omnino cæca, & involuntaria perturbatione: Nam totum, quod est involuntarium, & intellectuale, est partis superioris.

15. Meditatio constat discursibus actibus, qui à se invicem facile distinguuntur. Ista compositio actuum discursivorum, & reflexorum, est propria exercitatio amoris interessati.

16. Datur status contemplationis adeo sublimis, adeoque perfectæ, ut fiat habitualis, ita ut quoties anima actu orat, sua oratio sit contemplativa, non discursiva. Tunc non amplius indiget redire ad meditationem, ejusque actus methodicos.

17. Animæ contemplativæ privantur intuitu distincto, sensibili, & reflexo Jesu-Christi duobus temporibus diversis; primo in fervore nascente earum contemplationis; secundo Anima amittit intuitum Jesu-Christi in extremis probationibus.

18. In statu passivo exercentur omnes virtutes distincte, non cogitando, quod sint virtutes. In quolibet momento aliud non cogitatur, quam facere id, quod Deus vult, & amor zelotypus simul efficit, ne quis amplius sibi virtutem velit, nec unquam sit adeo virtute præditus, quam cum virtuti amplius affixus non est.

19. Potest dici in hoc sensu, quod anima passiva, & desideratissima nec ipsam amorem vult amplius, quatenus est sua perfectio, & sua felicitas, sed solum quatenus est id, quod Deus à nobis vult.

20. In confitendo debent animæ transformate sua peccata detestari, & condemnare se, & desiderare remissionem suorum peccatorum, non ut propriam purificationem, & liberationem, sed ut rem, quam Deus vult, & vult nos velle propter suam gloriam.

21. Sancti mystici excluderunt à statu animarum transformatarum exercitationes virtutum.

22. Quamvis hæc doctrina (de puro amore) esset pura, & simplex perfectio Evangelica in universa traditione designata, antiqui Pastores non proponebant passim multitudinibus iustorum, nisi exercitationem amoris interessati, eorum gratiæ proportionatam.

23. Purus amor ipse solus constituit totam vitam interioriorem, & tunc evadit unicum principium, & unicum motivum omnium actuum, qui deliberati, & meritarii sunt.

Non intendimus tamen per expressam propositionem hujusmodi reprobationem, alia in eodem libro contenta ullatenus approbare. Ut autem eadem præsentis literæ omnibus facilius innotescant, nec quæquam illarum ignorantiam valeat allegare, volumus pariter, & auctoritate præfata decernimus, ut illæ ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, ac Cancellariæ Apostolicæ, necnon Curia Generalis in Monte Citatorio, & in Acie Campi Floræ de Urbe per aliquem ex Cursoribus nostris, ut moris est, publicentur, illarumque exempla ibidem affixa relinquantur; ita ut sic publicatæ, omnes, & singulos, quos concernunt, perinde afficiant, ac si unicuique illorum personaliter notificatæ, & intimatæ fuissent: utque ipsarum præsentium Literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem protus fides, tam in Judicio, quam extra illud ubique locorum habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 12. Martii 1699. Pontificatus nostri Anno nono octavo.

XIV. Condemnatio duarum thesium de Omnipotentia donata, & subiecta Creaturæ.

Feria 5. die 23. Novembris 1679.

In Congregatione Generali Sanctæ Romanæ, & universalis Inquisitionis habita in Valesi Apost. Montis Quirinalis coram SS. D. N. Innoc. Div. Prov. PP. XI. ac Emin. & Rev. D. S. R. E. Cardinalibus, in tota Rep. Christiana contra hæreticam pravitatem generalibus Inquisitoribus à S. Sede Apostolica specialiter deputatis.

Cum supradictis Em. & Rev. D. D. delatæ fuerint hæc duæ propositiones.

1. Deus donat nobis Omnipotentiam suam, ut ea utamur, sicut aliquis donat alteri villam, ut librum.

2. Deus subicit nobis suam Omnipotentiam.

Eorundem jussu per Theologos ad id specialiter deputatos SS. D. N. relatæ, & coram sua Sanctitate propositæ una cum votis Em. & Rev. S. R. E. Cardinalium Sanctitas Sua decrevit, & mandavit, ut am bæ propositiones prohiberentur, sicut eas præsentis decreto damnat, & prohibet, ut temerarias ad minimum, & novas; mandaque, ne quis deinceps cujuscumque sit gradus, Ordinis, aut conditionis, illas, vel illarum alterutram audeat imprimere, vel imprimi facere, sive scriptis, sive etiam oretenus docere, vel asserere, sub poenis, & censuris in indice librorum prohibitorum contentis, aliisque Sanctitati Suæ benevisis.

XV. Prohibitio thesisi de usu scientiæ ex Confessione acquisitæ.

Feria 4. die 18. Novembris 1682.

In Generali Congregatione S. Romanæ, & Universalis Inquisitionis habita in Conventu S. Mariæ supra Minervam coram Emin. & Rever. D. D. S. R. E. Cardinalibus, in tota Rep. Christiana contra hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus à S. Sede Apostolica specialiter deputatis.

Prævia matura consultatione Dominorum Consultorum facta fuit discussio sequentis propositionis.

Scientia ex Confessione acquisita uti licet, modo fiat sine directa, aut indirecta revelatione, & gravamine penitentis, nisi aliud multo majus ex non usu sequatur, in cujus comparatione prius merito contemnatur.

Addita deinde explicatione, sive limitatione, quod sit intelligenda de usu scientiæ ex Confessione acquisita cum gravamine penitentis, seclusa, quacumque revelatione, atque in casu, quo multo majus gravamen

ejusdem penitentis ex non usu sequeretur, statuerunt dictam propositionem, quatenus admittit usum dictæ scientiæ cum gravamine penitentis, omnino prohibendam esse, etiam cum dicta explicatione, sive limitatione, & presenti decreto prohibent, ne quis ultra audeat talem doctrinam publice, aut privatim docere, aut defendere sub penis arbitrio Sac. Congregationis infligendis; Mandantes etiam universis Sacramenti penitentia Ministris, ut ab ea in praxim deducenda prorsus abstant.

XVI. Sanctissimi D.N. Clementis Divina Providentia Papa XI. Damnatio quam plurimarum propositionum excerptarum ex libro Gallico idioma impresso, & in plures tomos distributo sub titulo: Le Nouveau Testament en François avec de reflexions morales sur chaque verset &c. A Paris 1699. Ac aliter Abregé de la Morale de l'Évangile, des Actes des Apostres, des Epistres de S. Paul, des Epistres Canoniques, & de l'Apocalypse, ou Pensées Chrétiennes sur le Texte de ces Livres Sacrez &c. A Paris 1693. & 1694.

Cum prohibitione ejusdem libri, & aliorum quorumcumque in ejus defensionem, tam hactenus editorum, quam in posterum edendorum.

CLEMENS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei.

Universis Christianis salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Unigenitus Dei Filius (vid. verb. Constitutio) proposita, &c.

Constitutionem Sanctissimi Domini Nostri Benedicti XIV. incip. Detestabilem: qua anno 1752. quarto idus Novembris, damnavit atque prohibuit quinque propositiones duellorum abusu faventes, jam protulimus ad litteram tom. 2. in verb. Duellum, quam, ne alibi dicta repetatur, vide ibi.

* Decretum autem Sacræ Congregationis Inquisitionis Rom. quo novissime damnatæ sunt quadam theses circa usum opinionis probabilis, allatum est tom. 1. verb. Opinio probabilis.*

Qua censura notandus sit, qui Propositiones à Pontifice loquente ex Cathedra damnatas amplectitur adhuc ut probabiles, seu veras; Non omnes in omnibus conveniant Doctores. Quamvis enim omnes communiter conveniant in hoc, quod propositiones damnatæ, ut *Hæretica*, non possint circa hæresim negari tales, nempe quod sint *hæretica*, & *falsa*, utpote immediate oppositæ doctrinæ Fidei essentialiter veræ ab Ecclesia definitæ; tamen circa propositiones alias censura notatas, nempe quod sint *scandalosæ*, *temerariæ*, *erroneæ*, *seditionis*, *blasphemæ*, & hujusmodi, valde discrepant inter se Doctores; Bannes enim *quæst. 11. de Fide art. 2. in fine*; Turrianus *de Fide disp. 55. dub. 5. §. Deinde in aliis*; Lugo *de virtute Fidei disp. 20. sect. 3. à n. 108.* citati à Viva *ad Proposit. damnat. quæst. Podroma n. 18.* & alii putant solum esse errorem, aut errori proximum negare, quod aliqua talis propositio mereatur notam, qua inuritur à Sancta Sede; ipse tamen Viva *cit. q. Podroma ad propositiones damnatas n. 18.* cum Maldero, Coninch. & aliis dicit, quod licet propositio alias censura notata, v. g. quod sit *scandalosa*, citra hæresim negari non possit, quod sit *scandalosa*, prout ea definitur à Pontifice loquente ex Cathedra; nihilominus negare, quod ea sit *falsa* in omnium sententia, non continet hæresim, sed solum errorem, cum non definatur à Sancta Sede immediate ejus falsitas: sed solum per illationem certam descendat falsitas ex eo, quod sit *scandalosa*; Unde secundum hanc veriore sententiam qui docet, & tenet propositionem *scandalosam*, non est formaliter, & proprie, seu, rigorose *hæreticus*, sed solum formaliter, & rigorose *scandalosus*; & sic *temerarius*, qui docet, & tenet *temerariam*, *seditionis*, qui *seditionis*, & similiter de aliis.

Hinc ad uberiores notitiam juvat hic recensere præcipua censuram genera, quibus notari possunt propositiones referentes doctrinam Fidei Catholice, & Christianis moribus nocivam, seu noxiam, à quibus eadem propositiones denominationem sortiuntur.

Hæretica propositio est illa, quæ formaliter opponitur veritati à Deo revelatæ, & per Ecclesiam definitæ, seu cujus contradictoria est de Fide.

Sapiens hæresim est illa, cujus contradictoria non est quidem expresse definita, sed tamen sic communiter recipitur in Ecclesia, ac si esset de Fide, ideoque præbet iudicium saltem probabile judicandi, quod in defensore illius lateat hæresis.

Suspensa de hæresi est illa, quæ in rigore grammatico vera esse potest; Atamen ex quibusdam circumstantiis personæ, loci, & temporis innuere videtur latentem hæresim.

Hæresi proxima ea est, quæ est contradictoria illi, quæ vel à plerisque habetur tamquam de Fide, vel per evidentem consequentiam infertur ex una de Fide, & altera indubitata.

Schismatica est illa, quæ aperit viam divisioni Corporis Fidelis à suo capite, seu Romano Pontifice.

Judaica est illa, quæ à Christo sentit cum Judæis, asserens v. g. Christum, seu Messiam nondum advenisse, sed adhuc esse venturum.

Pagana est illa, quæ cum Paganis plures Deos admittit.

Athea est illa, quæ cum Atheis Deum esse negat.

Blasphema est illa, quæ continet injuriam, & irretentiam contra Deum, vel Deiparam, vel Sanctos.

Impia est illa, qua verus cultus Deo, vel Deiparæ vel Sanctis debitus evertitur, vel minuitur.

Erronea est illa, quæ contradicit Conclusioni Theologica, sive deductæ ex una de Fide, & altera evidente.

Errori proxima est illa, quæ contradicit tali conclusioni, quæ à plerisque, non tamen ab omnibus habetur tamquam Theologica.

Sapiens errorum, suspecta erroris est illa, quæ licet in rigore sermonis non contradicit alicui Conclusioni Theologica, tamen ex circumstantiis personæ, loci, & temporis, gravem adjunctam habet erroris suspicionem.

Scandalosa est illa, quæ immediate, & de se præbet alii occasionem ruinæ spiritualis circa doctrinam morum, & Fidei.

Temeraria positive est illa, quæ contra se habet firmissimas rationes, & gravissimorum Doctorem auctoritates, & pro se nullam firmam, & gravem. *Temeraria* negative est illa, quæ nec pro se, nec contra se habet ullam rationem, & auctoritatem.

Seditiosa est illa, quæ inducit divisionem in populo, seu concitat tumultum contra Superiores in Ecclesia, vel Republica.

Male sonans est illa, quæ abutitur vocibus contra communem sensum Fidelium, & licet habeat duos sensus, unum Fidei congruum, alterum non congruum; sæpe tamen ab audientibus sumitur in malam partem.

Piarum aurium offensiva est illa, quæ nedum male sonat, sed aliquid insuper indignum, seu indecens in materia Religionis pronuntiat.

Laxa est illa, quæ multum favet conscientia libertati, & in materia morum est nimis litentiosa.

Simpliitum seductiva est illa, quæ sub specie pietatis, vel boni prætextu errorem tegens, apta est simpliitum mentes seducere.

Insana, fabulosa, & mendosa est illa, quæ nec ratione, nec auctoritate constat, neque aliqua verisimilitudine nititur.

Apoerypha est illa, cujus Auctor incognitus, aut incertus est; Vel de qua non constat, quod sit canonica, vel divina.

Antiquata est illa, quæ antiquius admittebatur tamquam probabilis, quia nondum erat cognitum principium certum, sed jam licet non sit expresse damnata, est tamen non impossibilis cum novo decreto Romane Cathedræ.

Im-

45 *Improbabilis* est illa, quæ nititur motivo fallibili, non gravi, sed simpliciter indigno, propter quod fiat assensus.

* Nota Benedicti XIV. die 16. April. 1745. damnasse dissertationem in casu reservatos Venetæ Diacænos &c. impressam anno 1743. tamquam continentem propositiones respective falsas, malesonantes, scandalosas, & piarum aurium offensivas.*

* Hic ad litteram tradimus sequentem SS. D. N. Benedicti XIV. constitutionem, qua damnantur, & prohibentur quinque propositiones duellorum abusu faventes; Ac veteres leges adversus duellantes editæ nobis penalibus Sanctionibus cumulantur.*

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

Detestabilem, ac divina (vid. lit. D. pag. 133.)

PROSPECTUS.

SUMMARIUM.

1 *Moniales* non possunt habere, & retinere prospectum in Ecclesia secularium, seu Regularium viciorum.

2 *Injungi*ur Episcopo, ut cryptas, & aditus subterraneos à domibus privatorum ad Ecclesias, & loca immunita claudere faciat.

3 *Alia ad rem*, remissive.

1 *Nulla* modo debet ab Episcopo permitti, quod in fundatione monasterii, nec postea Moniales habeant prospectum, vel retineant crates correspondentes in Ecclesia Presbyterorum secularium, sive Regularium pro audienda Missa sub prætextu, quod non possint ob illarum pauperum manuteneri Capellanum, sed ubi inveniatur adesse, & retineri, omnino debet mandare removeri, prout ita fieri jussit Sac. Congr. Episc. in Trojana adversus Moniales Annuntiate Foggie ad relationem Card. Petrucci 27. Febr. 1693. quæ cum parere distulissent variis excusationibus, iterum recurrentibus Canonici Collegiatæ, in quorum Ecclesia prospectus in vim concordia retinebatur; Eadem Sac. Congr. 16. Nov. 1696. rescripsit: *Episcopus omnino intra mensem decreta Sacræ Congreg. exequatur, & procedat ad destructionem transitus*; Sic apud Monacell. tom. 1. tit. 6. form. 19. num. 35.

2 *Injungi*ur Episcopo, ut cryptas, & aditus subterraneos à domibus privatorum ad Ecclesias, & loca immunita claudere faciat; Sac. Congreg. Immunit. g. Martii 1632. lib. 2. Decr. Paulucci part. 115. apud Ricciium in sua Synopsi verb. Episcopus quoad immunitatem num. 30.

3 *Alia ad rem*, Vide verb. Fenestræ, verb. Ecclesia art. 5. & verb. Porta; ibique adde sequentia ex accidentibus ommissa, nimirum: Janua per quam habetur aditus ad Ecclesias, claudenda est: Sac. Congr. Conc. in Eugubina 1. Junii, & 4. Aug. 1736. non obstante transactione, & concordia cum quadam Societate Lanariorum facta à Dominis de Tundis; Sic apud Thesaur. resolut. Sac. Congr. Concil. tom. 7. quæ resolutiones prostant Remæ apud Maynardum.

PROTONOTARII DE NUMERO Participantium.

SUMMARIUM.

- 1 *Protonotarii unde sint dicti.*
- 2 *In Litteris Apostolicis appellantur simpliciter Notarii; Cum adjecto tamen de numero Participantium, & quare.*
- 3 *Isti Protonotarii, seu Notarii, Sedis Apostolicæ numero septem fuerunt instituti in ipsis primitivæ Ecclesiæ initiis, & ad quid?*
- 4 *Hoc septem Notariorum Sedis Apostolicæ Collegium, fuit postea ampliatum ad numerum duodecim; & maximis privilegiis decoratum: quæ assignantur.*
- 5 *Officium Protonotariarum: Apostolicorum est venale.*
- 6 *Hoc Protonotariarum Collegium fuit semper in maxima veneratione.*
- 7 *Olivi isti Protonotarii habebant præcedentiam super Episcopos. Nunc vero non; Nisi in Consistoriis publicis, & solemnibus equitationibus, ad n. 8.*
- 9 *Isti Protonotarii præcedunt alios Prælatos Curia.*
- 10 *Item præcedunt Sacristam Papæ, si non sit Episcopus.*
- 11 *Item præcedunt Præceptorem Hospitalis S. Spiritus Urbis, Archimandritam Messanensem, Abbates Miratos, & Correctorem Cancellariæ.*
- 12 *Item præcedunt Canonicos Patriarchalium Urbis.*
- 13 *Isti Protonotarii quæ vestes induunt.*
- 14 *Refertur decretum Congregationis particularis quoad usum permissum istis Protonotariis Vitæ roseæ coloris, aliarumque præminentiarum in pileo.*
- 15 *In capella Pontificia utuntur cappis.*
- 16 *Unus istorum Protonotariarum semper interuenit in Congregatione de Propaganda Fide, ac Sacrorum Rituum, & in confectione processuum Beatificationum, & Canonizationum.*
- 17 *Collegium horum Protonotariarum tenere solet Capellanus.*
- 18 *Subscribuntur Supplementa auctoris, ad n. 20.*
- 21 *Note Additiones.*

Protonotarii dicti sunt à verbo græco *Protos* quod latine idem est ac *primus*. Unde S. Stephanus Protomartyr dicitur, quia primus pro Christi nomine martyrio coronatus fuit, sicque est primus Martyr, ut declarat Glossa in *Authentic. de Tabellionibus* §. Illud quoque collat. 4. Hinc Protonotarii sunt primi Notarii Sedis Apostolicæ. Hæc tamen in Bullis aliisque Pontificiis litteris illos nominat simpliciter *Notarios*, ut notant Cassan. in *catalog. gloria mundi part. 5. considerat. 28.* Card. Petra *Commentar. ad Constitut. Apostolic. tom. 5. Constit. 4. Pii II. n. 2. Barbosa lib. 1. juris Ecclesiasticæ. univers. cap. 23. num. 4.* & alii passim; Quamvis in Regulis Cancellariæ ponatur illud nomen ad majorem excellentiam; In litteris tamen Apostolicis isti, qui Collegium Prelatorum in Curia constituunt, appellantur cum adjecto *de numero participantium*, ut ita distinguantur ab aliis simplicibus, ut tradunt Card. de Luca in *Relat. Romane Curiae disc. 44. num. 2.* Card. Petra *loc. cit. num. 2.* & alii: Potesque addi, quod sic appellantur ex quo, præ aliis, participant & habeant quotidie panem honoris, & vestes in Coronatione, & morte Pontificis, & locum in Cavalcatibus Pontificalibus, ex constit. Sixti V. incip. Romanus Pontifex: :
Dicti Protonotarii, seu Notarii Sedis Apostolicæ fuerunt numero septem, instituti à primordiis Ecclesiæ, à Ss. Clemente I. Anthero etiam I. & Julio similiter I. Ad res Martyrum & quæcumque ad Ecclesias pertinerent, fideliter describenda, & descripta scribis Ecclesiæ recondunda; ut dicit Sixtus V. in *cit. constit.* Romanus Pontifex: ideoque præcipuum eorum munus versatur in processibus, qui fiunt super Canonizationibus,

seu